

hosszú éveken keresztül mesélt. A francia vígjáték pezsgőhabkönnyedségű szeleme, vagy bukfcenet hányó bohózatos vídamsága egyformán tökéletes megismerésére akadt Balassa Jenőben. A Vígszínház történetében színészi működése felejthetetlen marad, mert számtalan estén mentette meg a Vígszínház egy-egy előadását, amikor a színre kerülő darab főszereplője hirtelen megbetegedett. A beugrásoknak valóságos mestere volt. Sokszor megtörtént ugyanis, hogy egy-két órával az előadás előtt kellett valamelyik nagy vezetőszerepet elvállalnia és ő mindannyiszor becsülettel felelt meg ennek a rendkívül nehéz színészi feladatnak. Éveken át az Országos Színészegyesület tanácsosa volt. 30 éves művészi és 15 éves tanári működése jubileumát 1912. nov. 17-én ülte meg; ugyanakkor a Színészegyesület iskolájában leleplezték mellszobrát. 1925. szept. 1-től az Egyesület nyugdíjas tagja volt. Ez év november hó 1-én a Színházi Élet áldozatkészségéből leleplezték sírkövét. — Neje: *Fátyol* Klári, cimbalomművésznő, F. Károly cimbalomművész (1830—1888. nov.) leánya, sz. 1881. júl. 12-én, Nagykárolyban. 1901-ben a vígszínházi színésziskolát befejezve, vidéken színésznő volt, de 1903-ban a pályáról lemondott. — Fia: *B. János*, színész, sz. 1903. aug. 7-én, Magyaroson. 1924—25-ben a Magyar Színház tagja volt, 1926-ban Miskolcon működött, 1927-től újra a Magyar Színház tagja.

Balassa József, író, hírlapíró, sz. 1886. Szegeden. Hírlapírói pályáját Szegeden kezdte, majd Budapestre került a *Pesti Napló*hoz. A háborúban mint tiszt szolgált s olasz fogságban is volt. Hazatérve, a *Világ*, *Tőzsdei Hírlap*, majd a *Nemzeti Ujság* szerkesztőségében s az Athenaeum kiadvállalatánál is dolgozik. Nagyon sok színházi kritikát írt a lapokba s több színművet fordított, többek közt *Strindberg: A pajtások* c. szművét. Első előadása 1911. okt. Szeged.

Balassa Károly, (kislódi) színigazgató, sz. 1852-ben, Bóden (Veszprém m.). Színészé lett 1869. nov. 15-én, *Kocsisovszky* Jusstinnál. 1877-ben a Nemzeti Színház-

hoz szerződtette *Paulay* Ede, ahol rövid ideig működött, később (1880-ban) *Gáspár* Jenő, majd *Fáy* János társulatának tagja. 1881—1886. színigazgató volt. Első neje: *Schönaer* Hermengilda, színésznő, sz. 1860-ban, Asszonyfán. Színipályára lépett 1876. május 3-án, Kolozsvárott. Második neje: *Berki* Ida, énekesnő.

Balassagyarmaton 1824. szept. 6-án *Ujfalussy* Sándor színigazgató működött, tagjai közül: *Ujfalussy*né, *Hetényi*, *Göde*, *Koncz* neveit említi a *Hazai és Külföldi Tudósítások* 1824. 25. száma. 1826-ban és 1835. márc. havában *Balogh* István játszik itt. 1835. okt. 18-án a miskolci társulat jött ide, — a tagok között volt: *Déryné*, *Bartha*, *Telepy*, *Hetényié*, *Kilényi*, *Széppataky* *Johanna*, *Latabár* *Endre*, *Klára* leányasszony. (*Honművész*). 1839. nov. havában *Hevesi* Imre színigazgató játszik itt. 1845. jan. *Chiabay* Pál társulatát hívták meg. 1858. szept. havában *Kocsisovszky* Jusstin, 1859. júl. havában *Hubay* Gusztáv társulata keresi fel a várost. A nyári színekort egy erre a célra alakult részvénytársulat létesítette, 1875-ben. Mostanában a »Casino« szálló színháztermében szoktak előadásokat tartani, leginkább február-március hónapokban. A színiügyi-bizottság elnöke a város polgármestere, előadója a városi jogügyi tanácsnok. Utolsó 5 év alatt *Sajó* Vilmos, özv. *Miklósy* Gáborné, *Halmi* Jenő és *Tarr* Béla színtársulata játszott B-on. A színházitelem befogadóképessége 300 ember. A közönség a súlyos anyagi helyzet miatt nem képes kellőleg támogatni a társulatokat, mert hiszen Balassagyarmat most határváros. 1928—29. évben *Tarr* Béla színigazgató színikerületébe tartozik.

Balassi Menyhárt árultatása, régi magyar dráma, melyet 1569-ben adott ki *Karádi Pál Comœdia Balassi Menyhárt árultatása* címmel. Régi drámairodalmunk legjelentősebb alkotása, amely sötét színekkel, keserű szatírával mutatja meg a 16. század főurainak kapzsiságát, kegyetlenségét és politikai megbízhatatlanságát. Nemcsak drámairodalmi, hanem erkölestörténeti szempontból is kiváló mű, a kettős királyság korának komor, de hű tükre. Szerzője ismeretlen, némely kutató